

LIGJ

Nr. 9789, datë 19.7.2007

PËR KRIJIMIN DHE FUNKSIONIMIN E

ZONAVE EKONOMIKE

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti i ligjit

Ky ligj rregullon krijimin, funksionimin, mbikëqyrjen e zonave ekonomike, të drejtat dhe detyrimet e institucioneve përgjegjëse, të zhvilluesve, operatorëve, përdoruesve, që veprojnë në to, llojin e veprimtarive, që kryhen brenda tyre, si dhe mënyrën e përcaktimit të trojeve e të kufijve.

Neni 2

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. "Zonë ekonomike" është një territor, që ka një status të veçantë ekonomik, që mund të jetë zonë e lirë ose park industrial, sipas përcaktimeve të mëposhtme.
2. "Zonë e lirë" është një sipërfaqe e përcaktuar trualli apo ndërtesash dhe pasurish të tjera të paluajtshme, me veprimtari prodhuese, të tregtimit dhe të shërbimeve, që vlerësohet pjesë e territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, e ndarë nga ky territor, në aspektin e regjimit fiskal

dhe doganor dhe që rregullohet në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

3. "Park industrial" është një territor i ndarë, në përputhje me një plan të përgjithshëm, i pajisur me infrastrukturën e nevojshme, si rrugë, shërbime transporti dhe publike, me ose pa ndërtesa industriale, të ngritura paraprakisht, i destinuar për zhvillim industrial.

4. "Zhvillues" është çdo person juridik, i licencuar, vendas ose i huaj, i cili ndërton, administron dhe monitoron funksionimin e zonës ekonomike, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

5. "Operator" është çdo person juridik, vendas ose i huaj, i cili vepron brenda kufijve të zonës ekonomike, me cilësinë e menaxhuesit, nëpërmjet një marrëdhënieje kontraktuale, të lidhur ndërmjet tij dhe zhvilluesit, marrëdhënie e cila nuk është objekt i këtij ligji.

6. "Përdorues" është personi fizik ose juridik, vendas ose i huaj, i cili ushtron veprimtari ekonomike brenda zonës ekonomike, në përputhje me dispozitat e këtij ligji.

Neni 3

Krijimi i zonave ekonomike

Krijimi i zonave ekonomike në Republikën e Shqipërisë synon të nxisë:

- a) investimet;
- b) hapjen e vendeve të reja të punës dhe rritjen e të ardhurave;
- c) përsheptimin e zhvillimit rajonal dhe zgjerimin e lidhjeve ekonomike të tregut shqiptar me atë ndërkombëtar;
- ç) futjen e teknologjisë së përparuar;
- d) shpejtimin e qarkullimit të mallrave dhe të kapitaleve.

Neni 4

Shpallja e zonave ekonomike

1. Në bazë të studimeve rajonale dhe të strategjisë së zhvillimit ekonomik të vendit, ministri përgjegjës për ekonominë i paraqet Këshillit të Ministrave propozimin për krijimin e një zone ekonomike.

2. Këshilli i Ministrave miraton me vendim shpalljen e një zone ekonomike.
3. Shpallja e çdo zone ekonomike përfshin:
 - a) statusin e zonës (zonë e lirë ose park industrial);
 - b) kufijtë e zonës;
 - c) llojet e veprimtarive, që do të zhvillohen në të;
 - ç) periudhën e funksionimit të zonës;
 - d) mënyrën e dhënies së zonës (qira, koncesion etj.);
 - dh) procedurën e përzgjedhjes së zhvilluesit të zonës.
4. Veprimtaria ekonomike e zonës fillon pas përfundimit të ndërtimit të kufijve rrethues, të portave të hyrjes e të daljes dhe të funksionimit të pikës doganore (në rastin e një zone të lirë).
5. Përzgjedhja e zhvilluesit të zonës ekonomike bëhet sipas kriterëve të përcaktuara në ligjin nr.9663, datë 18.12.2006 "Për koncesionet".

Neni 5

Veprimtaritë e lejuara në zonat ekonomike

Në zonat ekonomike mund të kryhet çdo lloj veprimtarie ekonomike, që nuk cenon mjedisin, florën, faunën dhe pasuritë kombëtare të Republikës së Shqipërisë dhe që nuk bie në kundërshtim me legjislacionin në fuqi.

KREU II

ORGANIZIMI DHE FUNKSIONIMI I ZONAVE EKONOMIKE

Neni 6

Institucioni përgjegjës

Ministria, e cila mbulon ekonominë, është institucioni përgjegjës që ndjek të gjitha veprimtaritë për nxitjen, identifikimin, shpalljen dhe kontrollin e mirëfunksionimit të zonave ekonomike.

Neni 7

Kompetencat e institucionit përgjegjës

Institucioni përgjegjës ka këto detyra e përgjegjësi:

1. Harton politikat dhe planet për zhvillimin e zonave ekonomike.
2. Harton rregulloren e funksionimit të zonave ekonomike, të cilën ia paraqet për shqyrtim dhe miratim Këshillit të Ministrave.
3. Identifikon zonat potenciale dhe përgatit procedurat për shpalljen e tyre.
4. Nxit dhe asiston zhvilluesit, operatorët dhe përdoruesit për krijimin, zhvillimin dhe funksionimin e zonave.
5. Pranon dhe vlerëson kërkesat për zhvillimin e zonave.
6. Licencon zhvilluesin e zonës ekonomike.
7. Ndjek zbatimin e ligjit, të rregullores, sipas pikës 2 të këtij neni, si dhe të kushteve të licencës nga zhvilluesit e zonës ekonomike.

Neni 8

Rregullorja për funksionimin e zonave ekonomike

Këshilli i Ministrave miraton rregulloren për funksionimin e zonave ekonomike, e cila:

- a) përcakton procedurat e kontrollit të zonave ekonomike;
- b) rregullon marrëdhëniet ndërmjet institucionit përgjegjës, zhvilluesit të zonës dhe institucioneve të tjera, që ndikojnë në zhvillimin e zonës ekonomike, duke përcaktuar detyrat e secilit prej tyre;
- c) përcakton procedurat për aplikim dhe kriteret e licencimit të zhvilluesit.

KREU III

MARRËDHËNIET ME ZHVILLUESIT DHE PËRDORUESIT

Neni 9

Trualli në zonën ekonomike

Krijimi i zonave ekonomike mund të bëhet në truall dhe në pasuri të tjera të paluajtshme, qofshin këto private ose shtetërore.

Neni 10

Zona ekonomike në truall shtetëror

Në rastin kur trualli ose pasuritë e tjera të paluajtshme janë pronë shtetërore:

- a) kandidati zhvillues i nënshtrohet procedurës së garës;
- b) zhvilluesi merr me koncesion truallin ose pasuritë e tjera të paluajtshme, për një periudhë kohore dhe, sipas përcaktimeve të dispozitave ligjore në fuqi, gëzon të drejtën e dhënies me nënqira te përdoruesit.

Neni 11

Zona ekonomike në truall privat

1. Në rastin kur trualli ose pasuritë e tjera të paluajtshme janë pronë private, kandidati zhvillues paraqet pranë institucionit përgjegjës kërkesën për shpalljen e zonës ekonomike, pasi ka përcaktuar marrëdhëniet me pronarin e tyre.
2. Marrëdhëniet, që lindin ndërmjet zhvilluesit dhe pronarit të truallit ose të pasurive të tjera të paluajtshme, nuk janë objekt i këtij ligji.

Neni 12

Legjislacioni i zbatueshëm

Në zonat ekonomike zbatohet legjislacioni shqiptar në fuqi.

KREU IV

PËRJASHTIMET NGA DETYRIMET FISKALE

Neni 13

Përrjashtimet nga detyrimet doganore

1. Mallrat, që hyjnë në zonën e lirë nga personat e licencuar dhe shërbimet që u kryhen atyre brenda zonës së lirë, përjashtohen nga detyrimet doganore dhe tatimi mbi vlerën e shtuar.
2. Përrjashtimi nga detyrimet doganore e tatimore, sipas pikës 1 të këtij neni, fillon nga çasti i hyrjes së mallit në zonën e lirë.
3. Zonat ekonomike, me statusin e parkut industrial, nuk përfitojnë lehtësitë e parashikuara në këtë kre.

Neni 14

Hyrja e mallrave dhe e shërbimeve

1. Në zonat e lira hyjnë të gjitha mallrat, pavarësisht nga natyra, cilësia, origjina, prejardhja ose vendmbërritja e tyre, përveç mallrave që ndalohen nga autoritetet përkatëse të importohen, eksportohen ose tranzitohen nëpër territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.
2. Mallrat, që hyjnë në zonën e lirë, u nënshtrohen kontrollit doganor dhe mbikëqyrjes, në përputhje me dispozitat e Kodit Doganor dhe me rregullat për zbatimin e tij.
3. Mallrat, që sillen në zonën e lirë nga një pjesë tjetër e territorit doganor të Republikës së Shqipërisë dhe që nuk janë transit në zonën e lirë, përfitojnë të gjitha lehtësitë, që përfitojnë mallrat e eksportit.
4. Kur mallrat, që kanë hyrë në një zonë të lirë, humbasin pa një shpjegim të arsyetuar, autoriteti doganor i zonës së lirë i kërkon subjektit të licencuar të shlyejë detyrimin për këto mallra, sipas tarifave në fuqi në kohën e hyrjes në zonë dhe gjobën e detyrueshme, sipas legjislacionit në fuqi.
5. Shërbimet e infrastrukturës, që ofrohen nga pjesa tjetër e territorit doganor të Republikës së Shqipërisë për zhvilluesit dhe përdoruesit e licencuar brenda zonës së lirë, përfitojnë të gjitha lehtësitë, që zbatohen për eksportin e shërbimeve.

Neni 15

Dalja e mallrave dhe shërbimeve nga zona e lire

1. Mallrat, që dalin nga një zonë e lirë, mund të jenë:

a) eksporte ose riekporte, kur dalin jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë;

b) hyrje në pjesën tjetër të territorit doganor të Republikës së Shqipërisë.

2. Mallrat, që hyjnë nga zona e lirë në pjesën tjetër të territorit doganor të Republikës së Shqipërisë dhe nuk janë transit për në një shtet tjetër:

a) hidhen në qarkullim të lirë në pjesën tjetër të territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, pasi të kenë paguar të gjitha detyrimet e importit. Kur këto mallra janë përftuar nga përpunimi në zonën e lirë, me përbërës nga tregu i brendshëm, vlera e këtyre përbërësve zbritet nga vlera e produkteve të përftuara, për përlllogaritjen e detyrimeve doganore. Taksat dhe tatimet e tjera zbatohen për vlerën e plotë;

b) futen në njërën nga procedurat e tjera doganore ose lloje të tjera destinacioni doganor.

3. Origjina e mallrave, që dalin nga zona e lirë, përcaktohet në përputhje me Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë.

Neni 16

Mallrat për përdorim vetjak

Mallrat për përdorim ose konsum vetjak, që hyjnë në zonën e lirë, u nënshtrohen të gjitha detyrimeve doganore dhe tatimore.

Neni 17

Pagesat

Pagesat, që lidhen me veprimtarinë e personave fizikë dhe juridikë, që veprojnë brenda zonës së lirë, mund të kryhen me monedhën e vendit ose me monedhë të huaj.

KREU V

LICENCIMI I ZONAVE EKONOMIKE

Neni 18

Licencimi

Asnjë person juridik nuk mund të ndërtojë, të zhvillojë, të vërë në funksionim ose të drejtojë një zonë ekonomike pa licencën e zhvilluesit, të lëshuar nga ministri përgjegjës për ekonominë, në përputhje me procedurat e ligjit për koncesionet.

Neni 19

Paraqitja e kërkesës për licencë

1. Çdo person juridik mund të paraqesë kërkesën për licencë zhvilluesi, sipas procedurave të parashikuara në rregulloren e zonës ekonomike.
2. Çdo person fizik ose juridik mund të paraqesë kërkesën për të përsëritur licencën përkatëse, sipas procedurave të parashikuara në rregulloren e zonës ekonomike.

Neni 20

Dhënia e licencës

Ministri përgjegjës për ekonominë, në mbështetje të vendimit të Këshillit të Ministrave për shpalljen e zonës ekonomike, i jep licencën e zhvilluesit personit juridik, që ka paraqitur kërkesën dhe ka fituar garën, për të krijuar dhe vënë në funksionim zonën ekonomike. Procedurat për ndërtimin e ndërtesave në një zonë të lirë bëhen në përputhje me dispozitat e Kodit Doganor.

Neni 21

Kushtet që i bashkëlidhen licencës

1. Institucioni përgjegjës mund t'i bashkëlidhë licencës së zhvilluesit kushte që ai i gjykon të nevojshme, të cilat kanë qenë të njohura në procesin e konkurrimit. Kushtet specifikohen në kontratë. Ato mund të ndryshohen me kërkesën e vetë zhvilluesit, kur këto nuk bien ndesh me kriteret e konkurrimit për marrjen e kësaj licence.
2. Licenca nuk tjetërsohet pa miratimin e institucionit që e lëshon.

Neni 22

Heqja ose ndryshimi i licencës

1. Ministri përgjegjës për ekonominë i heq licencën zhvilluesit kur nga institucioni përgjegjës:
 - a) konstatohet se ka pushuar së vepruari zona ekonomike;
 - b) vërtetohet se i licencuari nuk respekton kushtet e licencës;
 - c) vërtetohet se i licencuari ka kryer shkelje të këtij ligji ose të rregullores së zonës ekonomike;
 - ç) konstatohet se është shpallur falimentimi i të licencuarit;
 - d) vërtetohet se i licencuari nuk ka kryer detyrimet ndaj shtetit;
 - dh) konstatohet se ka mbaruar afati i licencës dhe nuk është bërë kërkesë për rinovimin e saj;
 - e) rezulton se ka kërkesë të të licencuarit.
2. Ministria përgjegjëse i njofton me shkrim të licencuarit arsyet e heqjes së licencës së zhvilluesit 30 ditë përpara heqjes së saj.
3. Mosmarrëveshjet, që lindin nga heqja e licencës, duhet të zgjidhen nga palët me mirëkuptim, në rast të kundërt, ato zgjidhen në rrugë gjyqësore, sipas legjislacionit në fuqi.

Neni 23

Regjistri i licencave

Institucioni përgjegjës mban një regjistër për licencat e lëshuara për zhvilluesit, ku shënohen emri i të licencuarit, biznesi ose veprimtaria e lejuar në licencë dhe kushtet që i bashkëlidhen licencës.

KREU VI

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 24

Kontabiliteti

1. Subjektet, që ushtrojnë veprimtari ekonomike në zonën ekonomike, mbajnë kontabilitet, në përputhje me dispozitat e ligjit nr.9228, datë 20.4.2004 "Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare", të ndryshuar, me kërkesat e doganës dhe me dispozitat për kontrollin ligjor të llogarive.

2. Ky kontabilitet vihet në dispozicion të organeve doganore dhe tatimore për të ushtruar kontroll, sa herë që këto të fundit e vlerësojnë të nevojshme.

Neni 25

Përdorimi i të ardhurave

Të ardhurat, që përftohen nga dhënia e licencës dhe kontratat me subjektet e zonave ekonomike, do të përdoren në përputhje me aktet nënligjore, që rregullojnë krijimin dhe administrimin e të ardhurave, që krijojnë institucionet shtetërore.

Neni 26

Ligji nr.9121, datë 28.7.2003 "Për mbrojtjen e konkurrencës", gjen zbatim edhe në zonat ekonomike.

Neni 27

Shfuqizimet

Ligji nr.8636, datë 6.7.2000 "Për zonat e lira", i ndryshuar, shfuqizohet.

Neni 28

Zbatimi

Ngarkohen ministria përgjegjëse për ekonominë dhe Ministria e Financave për zbatimin e këtij ligji.

Ngarkohet ministria përgjegjëse për ekonominë të përgatisë aktet nënligjore në zbatim të neneve 4, 7 e 8 të këtij ligji.

Neni 29

Hyrja në fuqi

Ligj Nr. 9789, date 19.7.2007

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5444, datë 31.7.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Bamir Topi

*** Botuar ne Fletoren Zyrtare Nr. 103 , date 06.08.2007